

**WYMAGANIA EDUKACYJNE
Z CHEMII**

Wymagania edukacyjne są zgodne z aktualnie obowiązującymi przepisami prawa oświatowego w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów.

Ocenianie osiągnięć edukacyjnych ucznia polega na rozpoznawaniu poziomu i postępów w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności w stosunku do wymagań określonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego (efektów kształcenia oraz wymagań edukacyjnych wynikających z realizowanego programu nauczania).

1. Podstawą dla ustalania wymagań edukacyjnych są ogólne cele kształcenia.

Poziom celów	Kategorie wymagań	Kryteria celów
Wiadomości	A	Zapamiętanie wiadomości
	B	Zrozumienie wiadomości
Umiejętności	C	Stosowanie wiadomości w sytuacjach typowych
	D	Stosowanie wiadomości w sytuacjach nowych i problemowych

2. Uczniowie i rodzice zostają poinformowani o wymaganiach edukacyjnych na początku roku szkolnego w zakresie:

- 1) wymagań edukacyjnych niezbędnych do otrzymania przez ucznia poszczególnych śródrocznych i rocznych ocenach klasyfikacyjnych z zajęć edukacyjnych, wynikających z realizowanego programu nauczania;
- 2) sposobach sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów;
- 3) warunkach i trybie otrzymania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych.

Wymagania na oceny są dostosowane do zakresu realizowanego przedmiotu.

3. Ocenianie wiedzy i umiejętności ucznia jest dokonywane systematycznie, w różnych formach, w warunkach zapewniających obiektywność oceny. Stopnie szkolne są jawne dla ucznia i jego rodziców – każda z ocen cząstkowych, śródrocznych i rocznych jest przez nauczyciela uzasadniana.

4. Ocenianie osiągnięć edukacyjnych ucznia ma na celu:

- 1) informowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych i jego zachowaniu oraz o postępach w tym zakresie;

- 2) udzielanie uczniowi pomocy w nauce poprzez przekazanie informacji o tym, co zrobił dobrze i jak powinien się dalej uczyć;
- 3) udzielanie wskazówek do samodzielnego planowania własnego rozwoju;
- 4) motywowanie ucznia do dalszych postępów w nauce;
- 5) dostarczanie rodzicom i nauczycielom informacji o postępach i trudnościach w nauce ucznia oraz o szczególnych uzdolnieniach ucznia;
- 6) umożliwienie doskonalenia organizacji i metod pracy dydaktyczno-wychowawczej.

5. Oceny z chemii wystawiane są na podstawie :

- odpowiedzi ustnej, która obejmuje 3 tematy lekcyjne lub ustalony przez nauczyciela zakres materiału;
- krótkich prac pisemnych obejmujących treści trzech ostatnich tematów lekcyjnych sprawdzająca systematyczność pracy ucznia i niewymagająca wcześniejszego zapowiadania;
- sprawdzianów pisemnych (nauczyciel zapowiadana co najmniej z tygodniowym wyprzedzeniem potwierdzając ten fakt w dzienniku elektronicznym);
- uczeń może poprawić każdą ocenę, którą uzyskał ze sprawdzianu pisemnego w terminie uzgodnionym z nauczycielem. Termin podany do wiadomości uczniów i rodziców w dzienniku elektronicznym w zakładce sprawdziany;
- uczeń, który nie przystąpił do pracy pisemnej w pierwszym terminie ma obowiązek przystąpić do niego w terminie dodatkowym ustalonym przez nauczyciela. Uczeń, który nie przystąpił do pracy pisemnej w terminie pierwszym i dodatkowym przystępuje do pracy pisemnej w terminie wyznaczonym przez nauczyciela, który nie musi być uzgadniany z uczniem;
- po dłuższej nieobecności ucznia (minimum dwa tygodnie) uczeń ma 14 dni na nadrobienie zaległości i zaliczenie materiału wyznaczonego przez nauczyciela;
- uczniowie biorący udział w olimpiadach i konkursach na etapie okręgowym i wyższych etapach mają prawo do indywidualnego dostosowania terminów prac pisemnych;
- nauczyciel ma prawo przerwać sprawdzian uczniowi, jeśli stwierdzi, że zachowanie nie gwarantuje samodzielności pracy;
- stwierdzenie faktu odpisywania (ściągnięcia) podczas sprawdzianu jest podstawą wystawienia oceny niedostatecznej;
- aktywności na lekcjach, pracy w grupach: nie odrobienie pracy zadanej w czasie lekcji jest podstawą do wystawienia częściowej oceny niedostatecznej;

- prac dodatkowych – referaty, prace multimedialne, projekty edukacyjne, itp.;
  - udziału w konkursach chemicznych, olimpiadach i innych związanych tematycznie z przedmiotem. W zależności od stopnia zaangażowania i ponadprogramowych osiągnięć ucznia jego praca może być wynagrodzona poprzez częściową ocenę.
- 6.** Uczeń ma prawo do jednego nieprzygotowania do lekcji przy 1 – 2 godzinach tygodniowo i 2 nieprzygotowań przy 3 i więcej godzinach tygodniowo z przedmiotu zgłoszonego na początku zajęć. Nieprzygotowanie nie wpływa na ocenę.
- Ostateczną ocenę klasyfikacyjną ustala nauczyciel w oparciu o oceny częściowe, obowiązkowość i zaangażowanie w pracę na lekcjach.

W szczególnych sytuacjach liczba ocen może odbiegać od ustalonej.

8. Sprawdzanie stopnia spełnienia wymagań uwzględnia:

- kryteria oceniania wypowiedzi ustnej:
  - poprawność merytoryczna,
  - logiczny układ wypowiedzi,
  - stosowanie terminologii chemicznej,
  - samodzielność wypowiedzi,
  - umiejętność analizowania i rozwiązywania problemów teoretycznych,
  - umiejętność wykonywania obliczeń chemicznych;
- w pracach pisemnych: rozumienie polecenia – czytanie ze zrozumieniem, poprawność zastosowanej metody i rozwiązania zadania, logiczność zapisu, zgodność odpowiedzi z poleceniem;
- w referatach, ćwiczeniach, innych pracach dodatkowych: zgodność z tematem, logiczny układ pracy, poprawność językową i merytoryczną, przygotowanie bibliografii, estetykę pracy;
- w projektach i podczas pracy w grupie: podział pracy, sposoby podejmowania decyzji, współdziałanie w grupie, postawę podczas pracy, formę prezentacji wyników;
- w pracach multimedialnych: umiejętność prawidłowego ich wykonania;
- udział w konkursach: stopień opanowania wiedzy i umiejętności w zakresie wymagań wykraczających, rozwiązywanie zadań trudnych, podawanie rozwiązań prawidłowych, oryginalnych, nietypowych, lecz twórczych;
- przy sprawdzaniu kompetencji – opanowanie treści przewidzianych w podstawie programowej (programie nauczania).

9. Kartkówki z bieżącego materiału nie muszą być zapowiadane.

10. Nauczyciel ma obowiązek poprawy i omówienia prac pisemnych w terminie 14 dni roboczych.

11. Sprawdzone i ocenione prace pisemne nauczyciel udostępnia uczniom na lekcji poświęconej omówieniu tych prac. W przypadku otrzymania przez ucznia z pracy pisemnej (kartkówka lub sprawdzian) oceny, która go nie zadowala może ją poprawić. Poprawa może odbywać się również w ramach konsultacji pozalekcyjnych jeżeli taki czas i miejsce poprawy zostanie uzgodniony z nauczycielem.

12. Rodzice mogą otrzymać prace do wglądu w czasie spotkań rodzicielskich, indywidualnych spotkań z nauczycielem przedmiotu (konsultacji) lub w terminie ustalonym z nauczycielem.

15. Oceny: śródroczną i roczną (końcową) nauczyciel wystawia na podstawie ocen częściowych w terminie i trybie zgodnym z przepisami dotyczącymi klasyfikowania uczniów.

- 1) Uczeń nie jest klasyfikowany, jeżeli brak jest podstaw do ustalenia śródrocznej lub rocznej oceny klasyfikacyjnej z powodu nieobecności ucznia na zajęciach przekraczającej połowę czasu przeznaczanego na te zajęcia w okresie, za który przeprowadzana jest klasyfikacja.
- 2) Uczeń nieklasyfikowany z powodu nieusprawiedliwionej nieobecności może zdawać egzamin klasyfikacyjny za zgodą rady pedagogicznej.
- 3) W przypadku wyznaczonego egzaminu klasyfikacyjnego lub poprawkowego stosuje się obowiązujące przepisy prawa oświatowego.

16. O uzyskanie wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej z danych zajęć edukacyjnych może ubiegać się uczeń, który:

- 1) przystępuje do prac pisemnych w terminach wyznaczonych przez nauczyciela,
- 2) stosuje się do wymagań zawartych w wymaganiach edukacyjnych.

Wyznaczony nauczyciel przez dyrektora szkoły wraz z nauczycielem uczącym badają zasadność odwołania oceny. Biorą pod uwagę wywiązywanie się ze statutowych obowiązków ucznia. Analizują oceny częściowe – w tym oceny ze sprawdzianów, prac klasowych, kartkówek, odpowiedzi ustnych i innych form oceniania. Dyrektor szkoły po uzyskaniu opinii nauczycieli podejmuje decyzję dotyczącą przeprowadzenia sprawdzianu wiadomości i umiejętności, która jest ostateczna.

17. Oceny są ustalane na podstawie następujących kryteriów:

Wewnątrzszkolne procedury sprawdzania i oceniania osiągnięć uczniów opierają się na ogólnie przyjętych zasadach kontroli osiągnięć, z dostosowaniem do ogólnych zaleceń,

specyfiki i możliwości szkoły. Sprawdzanie osiągnięć uczniów odbywa się według oddzielnych wymagań dla każdego pozytywnego stopnia, czyli wymagań na stopień dopuszczający (wymagania konieczne), dostateczny (wymagania podstawowe), dobry (wymagania rozszerzające), bardzo dobry i celujący (wymagania dopełniające).

- **Wymagania konieczne** – dotyczą zapamiętywania wiadomości. Uczeń potrafi rozwiązać przy pomocy nauczyciela zadanie teoretyczne i praktyczne o niewielkim stopniu trudności. Zdobyte wiadomości i umiejętności są niezbędne do kontynuowania nauki chemii i przydatne w życiu codziennym.
- **Wymagania podstawowe** – dotyczą zrozumienia wiadomości. Oznacza to, że uczeń potrafi przy niewielkiej pomocy nauczyciela wyjaśnić, od czego zależą podstawowe wielkości chemiczne, zna i potrafi wyjaśnić poznane prawa chemii, umie je potwierdzić odpowiednimi eksperymentami.
- **Wymagania rozszerzające** – dotyczą stosowania wiadomości i umiejętności praktycznego posługiwania się wiadomościami, które są pogłębione i poszerzone w stosunku do wymagań podstawowych. Uczeń potrafi samodzielnie rozwiązywać typowe zadania teoretyczne i praktyczne.
- **Wymagania dopełniające** – dotyczą stosowania wiadomości i umiejętności w sytuacjach problemowych, projektowaniu i wykonywaniu doświadczeń potwierdzających prawa chemiczne, rozwiązywaniu złożonych zadań rachunkowych oraz przedstawionych wiadomości ponadprogramowych związanych tematycznie z treściami nauczania.

Kryteria oceniania ucznia:

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który w wysokim stopniu opanował wiedzę i umiejętności z danego przedmiotu określone programem nauczania.

Na ocenę **bardzo dobrą** uczeń:

- w pełnym zakresie opanował wiadomości i umiejętności programowe;
- zdobytą wiedzę potrafi zastosować w nowych sytuacjach;
- potrafi samodzielnie korzystać z różnych źródeł wiedzy;
- potrafi zaplanować i przeprowadzić doświadczenie chemiczne;
- rozwiązuje samodzielnie zadania rachunkowe i problemowe;
- biegle pisze i uzgadnia równania reakcji chemicznych oraz samodzielnie rozwiązuje zadania obliczeniowe o dużym stopniu trudności.

Na ocenę **dobrą** uczeń:

- opanował w dużym zakresie wiadomości i umiejętności programowe;
- poprawnie stosuje wiadomości do rozwiązywania nowych problemów;
- potrafi wykonać zaplanowane doświadczenie z chemii, rozwiązać proste zadanie lub problem;
- bezpiecznie wykonuje doświadczenia chemiczne;
- zapisuje i uzgadnia równania reakcji chemicznych;
- samodzielnie rozwiązuje zadania obliczeniowe o średnim stopniu trudności.

Na ocenę **dostateczną** uczeń:

- opanował w podstawowym zakresie wiadomości i umiejętności określone programem;
- potrafi zastosować wiadomości do rozwiązywania zadań przy pomocy nauczyciela; z pomocą nauczyciela bezpiecznie wykonuje doświadczenia chemiczne;
- z pomocą nauczyciela zapisuje i uzgadnia równania reakcji chemicznych oraz rozwiązuje zadania obliczeniowe o niewielkim stopniu trudności.

Na ocenę **dopuszczającą** uczeń:

- ma braki w wiadomościach i umiejętnościach określonych programem, ale braki te nie przekreślają możliwości dalszego kształcenia;
- zna podstawowe prawa i wielkości chemiczne;
- potrafi z pomocą nauczyciela wykonać proste doświadczenie chemiczne;
- z pomocą nauczyciela rozwiązuje typowe zadania teoretyczne i praktyczne o niewielkim stopniu trudności.

Na ocenę **niedostateczną** uczeń:

- nie opanował tych wiadomości, które są konieczne do dalszego kształcenia;
- nie potrafi rozwiązać zadań teoretycznych lub praktycznych o podstawowym stopniu trudności, nawet z pomocą nauczyciela;
- nie potrafi bezpiecznie posługiwać się prostym sprzętem laboratoryjnym i odczynnikami chemicznymi;
- nie zna podstawowych praw, pojęć i wielkości chemicznych.

18. Wykaz szczegółowych wymagań edukacyjnych z realizowanych działów w danej klasie jest przedstawiany uczniom przy omawianiu poszczególnych tematów lekcyjnych i znajduje się do wglądu w bibliotece szkolnej.

19. Ocena prac pisemnych ustalana jest wg poniższych zasad:

0	-	42%	maksymalnej liczby punktów – ocena niedostateczna
43%	-	54%	ocena dopuszczająca
55%	-	73%	ocena dostateczna
74%	-	92%	ocena dobra
93%	-	100%	ocena bardzo dobra
95 - 100% oraz rozwiązanie zadania dodatkowego o wyższym stopniu trudności		100%	ocena celująca

20. Nauczyciel jest obowiązany dostosowywać wymagania edukacyjne do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia. Zapis ten dotyczy uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, orzeczenia o potrzebie indywidualnego nauczania, posiadającego opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej, objętego pomocą psychologiczno-pedagogiczną w szkole.

21. Laureaci i finaliści olimpiady przedmiotowej (konkursu) otrzymują z danych zajęć edukacyjnych celującą roczną ocenę klasyfikacyjną. Uczeń, który tytuł laureata lub finalisty olimpiady przedmiotowej uzyskał po ustaleniu albo uzyskaniu rocznej oceny klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych, otrzymuje z tych zajęć edukacyjnych celującą końcową ocenę klasyfikacyjną.

22. W przypadku ewentualnego *nauczania zdalnego* lub *hybrydowego* przyjmuje się:

a) Formy oceniania uczniów

- ◆ w przypadku odpowiedzi ustnej uczeń powinien być zaopatrzony w mikrofon i kamerkę;
- ◆ testy zdalne z ograniczeniem czasowym. W przypadku problemów z Internetem nauczyciel może zmienić formę sprawdzenia wiadomości.
- ◆ aktywność podczas lekcji online;
- ◆ inne np. prezentacje multimedialne, dodatkowe prace.

b) Nieprzygotowanie do zajęć – 1 raz w semestrze.

23. W sytuacjach, które nie są uregulowane zapisami w wymaganiach edukacyjnych z chemii, stosuje się zasady opisane w Statucie ZSM nr 1 w Rzeszowie i prawie oświatowym.